

1915—16 60—70 Mill. Kr., for 1916—17 40 Mill. Kr. og for 1917—18 50 Mill. Kr., tilsammen 200 à 210 Mill. Kr. En Del af dette Beløb er jo skaffet til Veje ved de to store Statslaan, hvert paa 60 Mill. Kr., hvoraf Provenuet er blevet 110 Mill. Kr. Der er altsaa 100 Mill. Kr. tilbage at skaffe til Veje. Man vil maaske sige til mig, at det var rimeligt, at jeg straks søgte at skaffe disse 100 Mill. Kr. til Veje ved at optage et nyt Laan, og derfor taler ikke saa lidt. Det er jo altid rigtigt at være sikret i Tide, og der maa jo ogsaa nu siges at være nogen Mulighed for at skaffe disse Penge paa Hjemmemarkedet, da der synes at være rigeligt med Penge her i Landet. Naar jeg ikke har tænkt paa i alt Fald nu at forelægge den høje Rigsdag Forslag om dette, er Grunden for det første den, at det ikke er sikkert, at det bliver nødvendigt at optage Laan. Der er jo en Mulighed for, at Verdenskrigen ophører meget hurtigere, end vi i Øjeblikket tror, og da er det klart, at et saadant Laan ikke vil være nødvendigt, og man gaar ikke gerne til et Laan, hvis Rente- og Afdragsbeløb gaar op til 7 Mill. Kr. om Aaret — i alt Fald de første Aar —, som altsaa efter al Sandsynlighed maatte indvindes ved nye Skatter. Dernæst er der den Mulighed, som jeg ikke helt kan se bort fra, at der vil indkomme et meget stort Beløb i Statskassen fra anden Side, saa vi i alt Fald kunde se Tiden an. Men jeg maa dog gøre opmærksom paa, at medens her kun er regnet med det virkelige Underskud — og jeg kan ikke tage et større Ansvar for disse Tal, end der ligger i den Beregning, jeg har opstillet, og som jeg tror er forsvarlig, men ikke kan være nøjagtig —, er der det at bemærke, at Kassebeholdningen er forsvundet under denne Krigsperiode, og at det vil være nødvendigt at skaffe en Kassebeholdning til Veje, hvis Krigstilstanden varer ved, og desuden vil det ogsaa være nødvendigt at styrke Reservefonden.

Jeg vil til Slutning nævne, hvorledes det stiller sig med Staten og dens Gæld, hvis det ikke er nødvendigt at optage noget nyt Laan. Den 31. Marts 1914 var den indenlandske Gæld 87,5 Mill. Kr. og den udenlandske 270,6 Mill. Kr., tilsammen

358,1 Mill. Kr. Den 31. Marts 1918 — altsaa 4 Aar efter, hvis der nu ikke optages nye Laan, og hvis Statsbeviserne, som jeg har anført, afdrages — bliver den indenlandske Gæld 204,2 Mill. Kr. og den udenlandske Gæld 258,5 Mill. Kr., tilsammen 462,7 Mill. Kr.; det vil sige, at den indenlandske Gæld er forøget med 116,7 Mill. Kr. og den udenlandske forringet med 12,1 Mill. Kr., tilsammen en Forøgelse af Statsgælden med 104,6 Mill. Kr. Jeg maa maaske til Sammenligning nævne, at i Norge har man fra 1. August 1914 til 1. September 1916, altsaa nu, laant 76,7 Mill. Kr.; i Sverige i den samme Tid, altsaa de to Aar, har man laant 268³/₄ Mill. Kr., og i Holland — for at tage et tredje neutralt Land, det ligger nær at sammenligne — har man i samme Tid laant 1,016¹/₄ Mill. Kr. Jeg har nævnt disse Tal for at gøre ærede Medlemmer opmærksom paa, at vi finansielt staar saaledes, at der ingen Mulighed er for at gaa til andre Udgifter end de nødvendige — jeg regner naturligvis dertil i høj Grad Dyrtidsforanstaltninger —, og hvis man gaar videre, bliver det nødvendigt at spare der, hvor der muligvis kan spares. Men til nogen som helst Luksus er der ikke Raad, og ærede Medlemmer maa vide straks, at der maa gøres Modstand mod alt for store Fordringer, hvis disse stilles ud fra den Betragtning, som jeg har hørt er gjort gældende i høj Grad, at Staten er brillant stillet med den overordentlige Indkomstskat, og at den i Øjeblikket med de udmærkede Kilder, vi har til Forøgelse af Statskassens Beholdning, vil kunne magte endog ret store Opgaver. Det er ikke Tilfældet, og ærede Medlemmer vil vel egentlig ogsaa mene, at naar man staar overfor et sikkert Underskud i indeværende Finansaar — og, hvis Krigen vedvarer, overfor et lige saa sikkert Underskud i det næste Aar —, bør man tage alle mulige Hensyn til denne Tilstand og ikke øge Udgifterne mere end nødvendigt.

Dermed skal jeg tillade mig at anbefale til det høje Ting Forslag til Finanslov for næste Finansaar.

Formanden: Eksemplarer af det fremsatte Lovforslag er omdelte. Der er ikke mere paa Dagsordenen.